

MERKKIPÄIVIÄ



Vienan-Karjalan runomail-
la, Kontokin pitäjän Kenttjär-
ven kylässä syntynyt Mari
Ritoniemi (Maria
Feodorovna Filipova) täytti 90
vuotta 25.3.-96 Tampereella.
Hän tuli Suomeen 1922 suuren
muuttoaalton mukana asettuen
monien vaiheiden jälkeen pys-
yvästi Tampereelle, missä nyt
"elää elmettelee omassa lokaal-
lissaan" yllättävän hyväkuntoi-
sena ja pirteänä.

Mari on Ritoniemen 10-lap-
sisen perheen viimeinen elossa
oleva jäsen ja koko suvun van-
hin. Sisarusparvessa on eläjiä
ollut ja kuollut kahden puolen
rajaa, joka on aina jakanut ja
erottanut Karjalan kansan. Nyt
viime vuosien aikana on suku-
laisia vierailut Marin luona.
Sitä hän pitää hyvänä asiana,
"että näin saamme nyt elää ja
tavata toisiamme".

Karjalan asioita hän seuraa
tiedotusvälineistä ja Karjalan
Sivistysseuran toimintaa Kar-
jalan Heimo-lehdestä. "On
hyvä, että karjalaisuutta näin
vaalitaan ja nuoria ohjataan ju-
urilleen ja elävän, kokemuspe-
räisen kulttuurin yhteyteen. Si-
vistyseura tekee arvokasta ja
hyvää työtä", toteaa 90-vuotias
runo-Karjalan kasvatti.

Vienassa suoritettun kansa-
koulun lisäksi Mari suoritti yk-
sityisesti kansakoulun Suomes-
sa, opiskeli Jamilahden ja Ori-
veden kansanopistojen kautta
Orimattilassa puutarha- ja koti-
talousneuvojaksi, missä teh-
tävissä hän oli mm. 1941-44
Akonlahdessa ja Paatenessa.

Kirjallisuus ja kulttuuri
yleensäkin on ollut Marille suu-
ri innoittaja luonnon ja elävän
Jumalan kautta. Monet runot ja
kertomukset ovat löytäneet tien-
sä julkaisuihin vuosien varrella
ja ilahduttaneet sukulaisia ja

tuttavia vierailujen yhteydessä.

Erityisesti iloa Marille tuoti
syntymäpäiväjuhlassa vallin-
nut lämmin ja herkkä tunnelma
lähiomaisten ja tuttavien kansa-
kahvitellessä ja pikkaraisen
laulellessa tuttuja virsiä ja lau-
luja vuosien varrelta. - P.A.R.

60 vuotta täytti Sotkamossa
16.3.-96 pankinjohtaja Kaler-
vo Oskari Pälvä. Hänen
sukujuurensa ovat Kontokin
Kenttjärven kylästä.

Toimittuaan ensin kuljetus-
ja myyntitehtävissä eri yrityk-
sissä mm. Alavudella, Vaasasa,
Hämeenlinnassa ja Suomus-
salmella hän kävi kauppa-
koulun ja työskenteli vuosina 1965-
67 Sotkamon Sähkö Oy:n pal-
veluksessa. Sieltä hän siirtyi
virkailijaksi Suomen Yhdys-
pankin Suomussalmi-Ämmän-
saaren konttoriin. Vuonna 1980
hänet nimitettiin Sotkamon
konttorin johtajaksi.



Kalervo Pälvä.

Pankinjohtajana Pälvä on
Sotkamon vuosinaan ehtinyt
tutustua työnsä puitteissa hy-
vin paikkakunnan ja sitä ympäröi-
vän talousalueen liike- ja
yritystoimintaan ja ollut muka-
na sitä kehittämässä.

Kalervo Pälvä on nuoruus-
vuosistaan saakka ollut innolla

Suuri pruasniekka Uhtualla 6.-7.7.-96

Kalevalassa ja Suomessa toimivat Uhtuan perinneseurat järjestävät yhteisen kesäjuhlan 6.-7.pnä heinäkuuta. Järjestelyissä ovat mukana myös Kalevalan piiri ja Suomussalmen kunta.

OHJELMA

Lauantai 6.7 päivällä

- Kyykkäottelu Kalevala-Suomussalmi vanhan kulttuuritalon pihalla
- Suomussalmen lukion ja Bjarmia-projektin esittely kulttuuritalolla
- Eräseminaari kulttuuritalolla (maksuton)

Illansuussa Kalevalan kansanteatteri esittää kulttuuritalolla Viktor Pulkinin näytelmän "Auringon syleily".

Sunnuntaina 7.7 alk. klo 11

- Karjalan Sivistysseura 90-vuotias. Puh.johtaja Pentti Keynäs
- Juhlaesitelmä "Uhtuan kulttuurihistoriaa". Akateemikko Pertti Virtaranta.
- Kalevalan piirin tämän päivän tilanne. Piiri johtaja Oiva Mäkelä.
- Karjalan henkinen tila. Kansankirjailija Ortjo Stepanov. Runonlausuntaa. Stepanie Kemova ja Jelena Pirhonen.
- Modernia runonlaulanta. Kullervon kosto-yhtye.
- Kalevalan kankahilta. Diaesitys. Petri Niikko.
- Näit'ennen emoni lauloi. Klaudia Vonkkanen.
- Yksinlaulua. Marja-Liisa Kantola.
- Kuhmon helkanuorten Soinnuttaret-ryhmä.
- Lisäksi esiintyvät Tverin Karjalan, Prääsän, Jyskyjärven, Vuokkiniemen, Kiestingin, Ranuan, Uhtuan (Pällisen) folkloreryhmät sekä Karhumäen laulukuoro ja Borovoin tanssiryhmä. - Tarkemmin käsiohjelmassa.

KULJETUKSET

Yhteiskuljetus Kajaanista 5.7 perjantaiamuna rautatieasemalta klo 7,15 ja lentokentältä Helsingin koneen tultua (tuloaika 7,45). Linja-auton paikkavaraukset, samoin viisumiasiat hoitaa Gold Line Oy, PL 3352 87101 Kajaani. Yhteyshenkilö on Jouni Huovinen, puh. 9204 5 24440 tai 949 683326 ja fax 9204 5 24444. Ilmoittautumiset viimeistään 13.6.

Majoituksen niille, jotka eivät voi etukäteen sopia yksityismajoituksesta, on Kalevalan piiri luvannut hoitaa perillä. Bussimatkan hinta on 435 mk (sis. ryhmäviisumin). Ilman viisumia hinta on 335 mk. Matkalle lähtijän tulee lähettää Gold Linelle valokopio passista ryhmäviisumia varten. Maksu postisiirtolomakkeella, jonka Gold Line lähettää ilmoittautuneille. Samassa postissa tulee matkaa-
aikataulu ja pruasniekan käsiohjelma.

Gold Line hoitaa tarvittaessa omin autoin liikkuvien viisumin. Autoluvan sisältävä viisumi maksaa 190 mk. Ilmoittautuessa lähetettävä valokopio passista, kolme valokuvaa, joista kaksi samantyyppistä sekä täytetty viisumianomuslomake.

Rajoitetulle joukolle järjestyy ehkä pruasniekan jälkeen maanantaina 8.7 aamulla matka Kemijoen Paanajärven kylään ja Solovetskiin. Neuvottelut matkajärjestelyistä ovat vielä kesken. Tälle matkalle haluavat voivat ottaa yhteyden 15.5 mennessä Paavo Ahavaan, puh. 90-657457. - **Kaikki muut tiedustelut Gold Line Oy:lle.**

Tehtaanmyymälä

Univisio

Tyynyt-peitteet-päiväpeitteet-
liinavaatteet-valmisverhot
ym. kodintekstiilit edullisesti.

Avoinna ark. 10-16, la 10-13 • 38800 Jämskäri • Puh. 930-572720

Pori 80 km

Kankaanpää 22 km

JÄMSKÄRI

Ilkainen 25 km

Jämskäri 5 km

Tampere 80 km

mukana nuoriso- ja urheiluseuratoiminnassa; kuntourheilu kuuluu olennaisena osana hänen vapaa-aikaansa. Erityisen merkittävä on ollut hänen panoksensa Sotkamon Jymyssä. Päivi toimi tämän maaneikkaan kainuulaisen urheiluseuran yleisurheilujaoston puheenjohtajana ja hallituksen jäsenenä 1981-87 ja sittemmin seuran puheenjohtajana 1987-1993.

Hänen toimikaudellaan Sotkamon Jymyn urheilijat saivat kymmeniä SM-mestaruuksia yleisurheilussa ja ampumahiihdossa sekä perinteisessä pesäpallossa kaksi Suomen mestaruutta.

Kalervo Päivi on saanut tunnustuksena ansioistaan mm. Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun ansiomitalin.

Partillessa Ruotsissa viettivät merkkipäiväänsä Tyyne ja Eino Waronen. - Suojärven Jehkilässä syntynyt Tyyne o.s. Turhanen täytti 60 vuotta 4.4.-96. Ruotsissa hän on asunut vuodesta 1959 lähtien. Eino Waronen täyttää 70 vuotta 5.6.-96. Hän on syntynyt Virossa, Narvassa ja muuttanut Ruotsiin vuonna 1947.



Tyyne ja Eino Waronen.

Molemmat ovat jo vuosikymmenien ajan olleet aktiivisesti mukana ortodoksisen seurakunnan toiminnassa Ruotsissa, ja toimineet useissa kirkon luottamustehtävissä. Karjalaisuuden vaaliminen on heille myös tärkeää. Molemmat kuuluvat Kalevala Kansakerhoon ja Göteborgin Karjala-kerhoon. Monia armorikkaita vuosia toivottavat sukulaiset Suomessa sekä laaja suomalainen ja virolainen tuttavapiiri Ruotsissa. -

60 vuotta täytti konemestari Nikolai (Naku) K y ö t t i n e n 17.5.-96 Siilinjärvellä. Hän on syntynyt Lieksassa, jonne isä Heikki tuli pakolaisena Repolasta 1922. Naku on isoisällä Danilalla oli kestiekvari Repolan Omelian kylässä Kyötinniellä.

Ystävät tuntevat Nakuin rehtinä karjalaismusikkana. Työssä hän on ollut pääasiassa Asevarikko 1:ssä.

Heikki Törhönen 100 v.



KSS:n Kemin alaosaston pj Pauli Timonen onnittelemassa Repolan starikkaa, satavuotiaista Heikki Törhöstä.

100 vuotta täytti Kemissä 13.3.-96 Heikki Aleksanterinpoika T ö r h ö n e n ent. Tergujeff. Kirkonkirjojen mukaan vuosia olisi vasta 99, mutta sata vuotta on Heikin mukaan oikea luku.

Heikki on syntynyt Repolan pogostalla, mistä hän maailmansodan käytyään monenkirjavien vaiheiden jälkeen siirtyi Suomeen 1920-luvun alussa

mukanaan kolme hevosta. Täällä hän kävi kansanopiston ja siirtyi vuonna 1924 Kemiin rakentamaan Veitsiluodon tehdasta, jonka palveluksessa hän siten työskenteli lähes 40 vuotta.

Eläkepäiväänsä Heikki viettää Kemin Hepolassa. Kuulo on heikentynyt, yleiskunto vaihtelee päivittäin, mutta ryhti on yhä suora ja pilkettä on silmäkulmassa. - PT



TUONILMAISIIN OVAT SIIRTYNEET

Suomen kielen professori Paavo S i r o kuoli 86-vuotiaana Helsingissä 27.2.-96. Siro valmistui fil.kandidaatiksi 1935 Helsingin yliopistossa ja väitelti siellä tohtoriksi 1949. Hän toimi aluksi Suomalais-ugrilaisen Seuran palveluksessa ja kuului myöhemmin Nykysuomen sanakirjan toimituskuntaan. 1950-luvulta lähtien Siro toimi yliopistoalalla suomen kielen opettajana ja dosenttina Turun yliopistossa ja nimettiin 1965 suomen kielen professoriksi Yhteiskunnalliseen Korkeakouluun (myöh. Tampereen Yliopisto).

Nuorena tutkijana Paavo Sirolla oli tilaisuus olla mukana yhdessä Lauri Postin kanssa professori Lauri Kettusen Vep-

sän kyliin kesällä 1934 tekemällä pitkällä kielentutkimusmatkalla. Tästä erikoislaatusesta retkestä Lauri Kettunen kirjoitti värikkään kuvauksen, joka ilmestyi vuonna 1942 Suomalais-ugrilaisen kulttuuritoimikunnan Suomen osaston julkaisussa Heimotyö (osa V). - SV

Helsingissä kuoli 31.1.-96 Tradeka-Yhtymän osastopäällikkö, arkkitehti Kari Antero S i n d a . Hän oli syntynyt 8.9.1951 ja oli sukujuuriltaan suistamolainen. Hänen isänsä oli Renlund Oy:n toimitusjohtaja Vilho Sinda. - Kari haudattiin läheisten saattamana Helsingin ortodoksiselle hautausmaalle isänsä viereen. - KP

Karjalan Sivistysseuran Kemin alaosaston pitkäaikaisen puheenjohtajan, kauppias Aleksanteri Jaakkosen puoliso Anna-Liisa Jaakkonen on poissa. Hän syntyi 14.9.1915 Merikarvialla ja kuoli 13.2.1996 Keminmaalla. Vainajaa jäivät syvästi kaipaamaan tyttäret Arja-Helena ja Lea perheineen, sisaret ja veljet perheineen.

Anna-Liisa Jaakkonen oli aina iloinen ja ystävällinen kaikkia kanssaihmisia kohtaan ja pyrki auttamaan apua tarvitsevia. Hän oli tukena miehelleen, joka Kemissä johti pitkään Karjalan Sivistysseuran Kemin alaosaston toimintaa ja tunnettiin tuossa tehtävässä koko maassakin. Monien mielestä ovat ne lukuisat hetket jotka saimme viettää Anna-Liisa ja Santeri (kuten puhuteltiin) Jaakkosen kotona karjalaisten joukolla ja karjalaisuuteen liittyviä asioita pohtien, samalla Anna-Liisan mukaisia pullakahveja nauttien.

Olin noihin aikoihin opiskelijaiäkäinen ja sain myös olla mukana usein noissa kokoushetkissä, koska asuin vanhempieni kanssa Jaakkosten vuokralaisena ja mieleeni on jäänyt Anna-Liisan iloinen ja heleä naurahdus, joka usein kuultiin mukana olleiden karjalaisten joukosta. Iloisesta mielestä ja ystävällisyydestä läheisiä kohtaan johtui hänen myönteinen asenteensa elämään. - PL

Nikolai Kyyrönen kuoli 23.2.-96 Helsingissä. Hän oli syntynyt 1.12.1909 Suojärvellä.

Mikael S u v i o j a kuoli 18.2.-96 Tampereella. Hän oli syntynyt Salmassa 13.10.1917. Kun kyykkätoimikunta Seura-saareissa aloitettiin, Mikael yhdessä veljiensä Heikin ja Paulin kanssa muodosti vahvan joukkueen, jossa mukana oli myös sukuun kuulunut Mikko Röppänen.

Pitkän elämäntyönsä kirjakauppa-alalla tehnyt Paula H o m e kuoli 19.11.-95 Kuopiossa. Hän oli syntynyt 25.5.1909 Suojärvellä.

Paula kävi Sortavalan kaupakoulun, hoiti sitten PSHV:n kirjakauppaa, vastasi ONL:n taloudesta ja hoiti myös Aamun Koiton toimistoasioita.

Hän lauloi ortodoksisuoroissa ja esitti yksinlaulua niin kirkollisissa tilaisuuksissa kuin myös karjalaisjuhliksakin. - KP

Suruviestinä saimme Äm-mänsaaren matkapappi Kauko Ivanoffilta kuulla, että hänen työparikseen viime vuoden joulukuussa tullut kanttori Heikki Huovinen on saanut kutsun tuonilmaisiiin 7.3.-96.

Vienan mies Heikki oli kuollessaan vasta 56-vuotias ja ehti toimia uudessa virassaan runsaat kolme kuukautta. Hän oli syntyperältään kuivajärveläisen Johannes Huovisen ja Kuhmon Vartiuksesta kotoisin olevan Olgan o.s. Ahtosen poika, syntynyt talvisodan evakossa 10.1.1940. Lapsuus- ja nuoruuskoti oli Kuivajärvellä, missä Olga-äiti vieläkin elää.

Vuosi sitten luimme Karjalan Heimosta opettaja Heikki Kyyrösen ilmoituksen, että Vuokkiniemen Äijäpäivän jumalanpalvelusta toimittamaan saatiin kaksi Vienan miestä. Tämän pääsiäisenä sanoma on, että toinen näistä Vienan miehistä sai kutsun Äijäpäivää viettämään tuonpuoleiseen.

Heikin edellinen virka oli v:sta 1972 Kajaanin ort. seurakunnan kanttorina. Työ yhdessä samanheimoisien matkapappi Kaukon kanssa oli hänelle itselleen mieluinen; rahvas totesikin saaneensa tässä kaksikossa "lottovoiton". Loppiaisen

aikaan tänä vuonna teimme kuuden hengen ryhmänä joulukirkkomatkan rajan taakse Kii-masjärven kylään. Meidät otettiin siellä iloiten vastaan. Kas-tettavia tuli muiltakin paikka-kunnilta. Lisäksi saatoimme viedä samalla matkalla aineel-listakin apua monenlaiseen puutteeseen. Siellä teimme suunnitelmia tulevalle kesälle, ja Heikki esitteli pitkävirtaisia saappaitaan; oli ostanut ne kah-latakseen Karjalan kinoksissa. Kukaan meistä ei voinut edes aavistaa, että se kanttori-Hei-kin osalta tuo matka oli jäävä viimeiseksi lähetysmatkaksi.

Viimeisen leposijansa Heikki sai Olga-äitinsä kotikylän Vartiuksen Lapinsalmen kal-mismuuan multiin. -AM

Teknikkokapteeni Tuomo Valkjärvi kuoli lento-onnettomuudessa Asikkalassa 1.3.-96. Majuri Jyrki Eskolan ohjaama, Satakunnan Lennoston yhteyslentokäytössä ollut Piper Arrow-kone törmäsi sähkölinjaan ja tuhoutui Rutilahden jälle.

Tuomo Valkjärvi oli syntynyt Oulaisissa 9.8.1946 ja sukujuuriltaan Uhtualta. Hänen isoisänsä Huoti Hilippälä, joka toimi monipuolisesti Karjalan asioissa, oli Uhtuan Tichanof-



Tuomo Valkjärvi.

feja.

Valkjärvi suoritti varusmies-palveluksen jälkeen Mittaus- ja Tiedustelukoulun reservialiup-seerikurssin, 1970-71 kanta-ali-upseerien peruskurssin, opiske-li maanmittaustekniikkaa ja aloitti sotilasuransa opetusali-upseerina Mittauspatteristossa 1969-71, jatkoi topografialiup-seerina -74 ja mittausupseerina -76.

Syyskuussa 1976 hän siirtyi Topografikuntaan, palveli kart-tateknikkona -90 ja toimisto-päällikkönä -92. Toimittuaan Pääesikunnan kuvakeskuksen johtajan sijaisena hän aloitti 1993 osastopäällikkönä Puolustusvoimain koulutuksen kehittä-miskeskuksessa, ja oli tässä virassa kuolemaansa saakka.

Valkjärven harrastuksiin kuuluivat valokuvaus, metsästy-s ja ulkoilu. Hän oli kiinnostunut myös Karjalasta ja teki sinne matkan viime kesänä.

Torikauppias Risto Riston-poika Ritoniemi kuoli 21.12.-95 Jyväskylässä. Hän oli syntynyt 28.2.1926 Hankasalmella, missä hänen isällään oli sekatarakauppa.

Kokeiltuaan eri ammateissa Risto päätyi torikauppiiaaksi, jota tointa hän harjoitti kuolemaansa saakka Keski-Suomes-sa ja Lapissa. Hänet tunnettiin vilkkaana ja värikkäänä ihmisenä, jolle karjalaisuus oli pe-riytynyt kotoa. Sukujuuret oli-vat Vienasta; äiti Joukenie oli syntynyt Uhtuan Jyväskylähes-ta ja isä Risto Kontokin Kentti-järvestä.

Risto haudattiin 20.1.-96 Jyväskylän kaupunkiseurakun-nan hautausmaalle lähiomais-ten ja ystävien läsnäollessa. Siunauksen toimitti isä Jarmo Makkonen. -P.A.R.



Risto Ritoniemi.

FILATELIA - YSTÄVÄSI LÄPI VUOSIEN



Postimerkkeily on maailman suosituin keräilyharrastus. Eikä syyttä! Postimerkkejä voi harrastaa aina - yksin tai yhdessä, leikkimielellä tai ammattimaisen vakavasti. Filatelia tarjoaa uusia mielenkiintoisia näkökulmia elämään ja ihmisiin, luontoon ja historiaan, taiteeseen, tekniikkaan... Mikään ei ole postimerkille vierasta.

Tule Sinäkin mukaan filateliaan. Kokeile ainakin, miltä tuntuu postimerkkien kestotilaus. Se tuo kaikki Suomessa ilmestyvät uudet merkit suoraan kotiisi.

Soiita meille Postimerkkikeskukseen ja pyydä lisätietoja kestotilauksesta.

POSTIMERKKIKESKUS, PL 1, 00011 POSTI
PUH. 0204 51 5522, FAX. 0204 51 5580

